

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การสิ้นผลของกฎหมายลำดับรอง

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๐/๑๖๙๙ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ สารรังสี หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์ ต่อมามาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยยกเลิกความเดิมและให้ใช้ความว่า “มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์” แทนนั้น กรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ในฐานะหน่วยงานปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ เห็นว่าการยกเลิกความเดิมในมาตรา ๗ ดังกล่าว มีผลให้ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ สิ้นผลไปตามมาตรา ๗ ด้วย ซึ่งจะทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการควบคุมยุทธภัณฑ์และอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชน

กรมพระธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า กฎหมายลำดับรองซึ่งออกตามกฎหมายแม่บทจะสิ้นผลการบังคับใช้ไปเมื่อกฎหมายแม่บทใหม่หรือที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ยกเลิกบทบัญญัติในมาตรานั้น ๆ แล้ว ดังนั้น เมื่อมาตรา ๗ มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์ ประกอบกับพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ได้กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ประกาศที่ออกตามกฎหมายเดิมมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีประกาศกำหนดชนิดยุทธภัณฑ์ใหม่ใช้บังคับไว้ด้วย จึงเห็นว่าประกาศดังกล่าวไม่มีผลบังคับใช้อีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม โดยที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวไว้ตามบันทึก เรื่อง การใช้บังคับประกาศผู้อำนวยการทางหลวงที่ออกตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๙/๒๕๓๖) สรุปได้ว่า การที่กฎหมายฉบับเดิมได้มีบทบัญญัติให้ออกกฎหมายลำดับรองขึ้นไว้ ต่อมากฎหมายฉบับนั้นถูกยกเลิกและมีกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นใช้บังคับแทนแล้ว การพิจารณาว่ากฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดหรือข้อเท็จจริง

เพื่อบังคับตามกฎหมายฉบับนั้นจะถูกยกเลิกไปด้วยหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับ การตรากฎหมายฉบับใหม่ ว่ามีสาระสำคัญอย่างไร กล่าวคือ หากกฎหมายฉบับใหม่มีลักษณะเป็นเพียงการแก้ไขปรับปรุง กฎหมายฉบับเดิมโดยบทบัญญัติที่ให้ออกกฎหมายลำดับรองได้ยังคงมีเนื้อหาสาระหรือหลักการ เช่นเดียวกับกฎหมายฉบับเดิมทุกประการ ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่ากฎหมายฉบับใหม่ มีความประสงค์จะให้รายละเอียดต่าง ๆ ที่เคยกำหนดไว้เดิมยังคงใช้บังคับให้ต่อเนื่องกันไป เพราะบทบัญญัติกฎหมายทั้งสองฉบับมีเนื้อหาสาระและหลักการเช่นเดียวกันทุกประการ นอกจากนี้ การที่จะถือว่าประกาศต่าง ๆ ที่เคยใช้บังคับอยู่เดิมทั้งหมดเป็นอันสิ้นผลไปทันทีที่มีกฎหมายใหม่ ใช้บังคับนั้น ย่อมกระทบกระเทือนต่อการดำเนินการต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจไม่น่าจะเป็นความประสงค์ ของกฎหมายที่จะต้องให้ดำเนินการซ้ำกับที่เคยเป็นอยู่เดิมใหม่ทุกกรณี เว้นแต่จะมีการแสดงเจตนาไว้ โดยชัดแจ้งว่าต้องการให้สิ้นผลไปทันที

กรมพระธรรมนูญจึงขอหารือว่า ความเห็นของกรมพระธรรมนูญที่เห็นว่าประกาศ ดังกล่าวไม่มีผลใช้บังคับต่อไปเพราะกฎหมายใหม่ได้ยกเลิกบทมาตราเดิมแล้วถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหมที่ว่าประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปหรือไม่ โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญและกรมการอุตสาหกรรมทหาร) เป็นผู้ชี้แจง ข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามหลักกฎหมายทั่วไป เมื่อกฎหมายแม่บทฉบับใดได้ถูกยกเลิกเสียทั้งฉบับ และสิ้นผลใช้บังคับไปโดยกฎหมายแม่บทที่ออกมาภายหลังแล้ว ย่อมมีผลทำให้อนุบัญญัติ หรือกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายแม่บทที่ถูกยกเลิกนั้นสิ้นผลการใช้บังคับ ตามไปด้วย แต่ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแม่บทบางมาตรา โดยยังคงมีวัตถุประสงค์ ส่วนใหญ่และวิธีการดำเนินการอันเป็นสาระสำคัญตรงกัน อนุบัญญัติหรือกฎหมายลำดับรอง ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายแม่บทที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมนั้นจะยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ได้หรือไม่ จะต้องพิจารณาเทียบเคียงเป็นรายกรณีไป

ในกรณีที่หารือนี้ ประกาศกระทรวงกลาโหมดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตราดังกล่าว โดยพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒^๒ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์ ซึ่งยังคงมี หลักการที่เป็นสาระสำคัญ คือ การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบ

^๑มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ สารรังสี หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบ หรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์

^๒มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์”

ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดว่าสิ่งใดเป็นยุทธภัณฑ์ อันเป็นหลักการเดียวกันกับหลักการตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ในการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวที่ได้แก้ไขถ้อยคำเดิม ที่กำหนดว่า “...สารชีวะ สารรังสี” เป็น “...สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ”^๓ แล้ว เห็นว่าเป็นไปเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับถ้อยคำที่ใช้ในปัจจุบันและเป็นไปตามแนวทาง ปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะเห็นได้ว่าการแก้ไขถ้อยคำดังกล่าวเป็นเพียงการแก้ไขถ้อยคำ เพื่อให้เหมาะสมหรือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยยังคงมีวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการอันเป็นสาระสำคัญ เป็นไปตามหลักการของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ เดิมก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม ทุกประการ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาเนื้อหาของประกาศกระทรวงกลาโหมดังกล่าว ซึ่งออกโดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ฯ ฉบับเดิม ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว พบว่ามีสาระสำคัญส่วนใหญ่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทและรายละเอียด ของอาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมีที่ใช้ในสงครามเคมีหรือที่ใช้เป็นส่วนผสมของวัตถุระเบิด หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ว่าชนิดใดเป็นยุทธภัณฑ์ ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒)ฯ จึงเห็นได้ว่าประกาศกระทรวงกลาโหมดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับต่อไป ดังนั้นความเห็นคณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ซึ่งได้เคย ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๘/๒๕๐๕^๔ และเรื่องเสร็จที่ ๒๑๔/๒๕๕๒^๕

“(๑) บันทึกรการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ ได้แก้ไขถ้อยคำ ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่กำหนดว่า “สารชีวะ” เป็น “สารชีวภาพ” เนื่องจากคำว่า “สารชีวภาพ” เป็นถ้อยคำที่ใช้ในปัจจุบันและทันสมัยมากกว่า และบันทึกการประชุม คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้แก้ไขถ้อยคำจากเดิมที่กำหนดว่า “สารแก๊สมันตรังสี” ในร่างพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๑๙/๒๕๖๑) เป็น “วัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์” เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่แยกความหมายของวัสดุแก๊สมันตรังสีและวัสดุนิวเคลียร์ออกจากกัน และเนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีส่วนของ ยุทธภัณฑ์ที่เป็นกระสุนเจาะเกราะ ซึ่งหัวกระสุนทำมาจากยูเรเนียมที่เป็นวัสดุนิวเคลียร์ หากยังคงใช้คำว่า “สารแก๊สมันตรังสี” เพียงคำเดียวก็จะยังไม่ครอบคลุมถึงบทนิยามคำว่า “ยุทธภัณฑ์” นอกจากนี้ ยังเป็นการสอดคล้อง กับข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๕๔๐ ที่ได้มีการแยกวัสดุต่าง ๆ ออกเป็น ๔ ประเภท คือ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊สมันตรังสี และวัสดุนิวเคลียร์

(๒) คำว่า “ยานพาหนะ” ได้เพิ่มขึ้นมาในร่างพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๑๙/๒๕๖๑) เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ยุทธภัณฑ์”

“บันทึก เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกิจการอุตสาหกรรมบางประเภท ที่ห้ามประกอบ พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งพร้อมหนังสือ ปกปิด ค่วนมาก ที่ ๔๖๐๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๐๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอรื้อกรณีผลบังคับของอนุบัญญัติ หรือกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในกฎกระทรวงที่ถูกยกเลิกไปแล้ว และการดำเนินการตามประกาศ คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เรื่อง มาตรฐานการรับรองเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ออกตามความ ในพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๔๙ ส่งพร้อมหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/ ๐๓๕๕ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อย่างไรก็ตาม โดยที่ปัจจุบันพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ วรรคสอง^๖ บัญญัติว่ากฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ และเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๙ (๑)^๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ว่า ในวาระเริ่มแรก ระยะเวลาสองปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีควรพิจารณาการออกประกาศกำหนดว่าสิ่งใดเป็นยุทธภัณฑ์โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒)^๘ โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๓๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

นางสาวท

(นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

มาตรา ๒๒

ฯลฯ

ฯลฯ

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัตินี้มีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๓๙ ในวาระเริ่มแรก

(๑) ระยะเวลาสองปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ฯลฯ

ฯลฯ